

שפת אמת פרשת וישלח

ויאבק שהעלו אבק עד כסא הכבוד. כמו שצורתו של יעקב חקוקה תחת כסה"כ כמו כן מגיע מלחמה שלו עם הסט"א בהרבה מדריגות עד השורש. וכל אלה המלחמות תלוין בשורש יעקב שלמטה. וז"ש שרית עם אלקים ואנשים מלחמה דלמטה ולמעלה:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרל"ד]

ברש"י ההפרש בין דברי עשו שאמר יש לי רב ויעקב אמר כל מה שנצרך לי כו'. אף כי ודאי אמר עשו אמת שהי' לו רב יותר מכפי צרכו. אכן השי"ת נותן הטוב לצדיק בדרך נסתר ועי"ז נאמר מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. שלצדיק וירא ה' נותן הטובה דרך מצפון שיהי' לו רק הנצרך לו. כדכתיב אין מחסור ליראיו ולא יהי' לו דבר מותר. ועי"ז נשאר הטובה אצלו. וכן הגיד מו"ז ז"ל בשם הרב הק' מפרשיסחא ז"ל פי' מגביה שפלים שהשי"ת מגביה האדם באופן שיהי' נשאר שפל כמו שהי'. כי השי"ת נותן טוב לכל הנצרך. ואם האדם מתגאה נמצא שאין חסר לו ונפסק מתנת שמים ממנו. אבל הצדיק שנחסר לו תמיד הוא כלי לקבל ברכת השי"ת. כדאיתא מים יורדין למקום גמוך. ולהוסיף ביאור. כי הצדיק צריך שלא יבקש טובה מהשי"ת בעבור זכותו כי עי"ז שנוטל בעד מעשיו נמצא ממעט כח מעשיו והאדם צריך שיהיו מעשיו לכבודו ית'. וכודאי יותר כבוד להשי"ת למי שכל מעשיו הם בעבור כבודו לא לגרמייהו כלל, לכן איתא כי יעקב ביקש כל מה שנצרך לו בתפלה שלא בזכותו כלל. וכן השי"ת נותן להצדיק בחסדו שלא מצד מעשיו כרצון הצדיק כנ"ל. ונמצא שבאמת אין לו הטובה מצדו וצריך להיות שפל בעיניו. אבל הרשע מה שנותן לו השי"ת הוא באמת מצד מעט מעשיו כדאיתא ומשלם לשונאיו כו'. לכן מתגאה כדין יש לי רב. ועי"ז נאמר ורב יעבוד כו' וכתוב מה ה' שואל כו'. פי' מאה ברכות. פי' שכל דבר שמקבל האדם צריך לידע שהוא רק מהשי"ת. ואנחנו מה. ועי"ז מה רב טובך כו' פי' שהטובה להצדיק וירא ה' שיהי' נשאר אחר קבלת הטוב בבחי' מה. ע"י שצפנת ליראיך כנ"ל

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרל"ה]

קטנתי מכל החסדים. מו"ז ז"ל הגיד בשם הרב מלובלין כי גם מה שקטנתי הוא ע"י החסדים כו'. ובמדרש כדאי אני כו'. פי' כי מכל חסד צריכין לבוא להכנעה ובושה ע"י שמבינים שאין זוכין לזה רק בחסדו ית'. וזה סימן שהוא חסד אמת. כי חסד לאומים חטאת. שבאים על ידי זה לגאווה ואינו דבר של קיימא. וז"ש חז"ל כי הקב"ה משהא לצדיקים וממהר לרשעים פירוש שלהרשע נותנין מיד כשעושה דבר טוב ומתגאה ונופל לשאול תחתית. אבל לצדיק אין השי"ת נותן לו עד שמתקן עצמו כראוי שיוכל לקבל בטוב ולידע כי הוא בחסד עליון. ונראה דכמו דאיתא שמי שסומך על מעשיו מבקרין פנקסו. כמו כן להיפוך שמי שמכיר שמה שעושה לו השי"ת הוא רק בחסד עליון. עי"ז אינו נחשב לו זה מזכותו. וז"ש קטנתי מכל החסדים שלא בא לו גאווה ח"ו רק אדרבה נתוסף לו הכנעה. ועי"ז נשאר לו כל זכותיו. וז"ש כדאי אני וקשה א"כ מה וירא ויצר. אבל נראה כי זה הי' כל היראה שלא יצטרך להשתמש בזכותיו כי ירא שיבוא עי"ז לידי גאות. וגם כי בזכותו אין לו כל כך קיום לדורות עולם כמו שיש מחלוקת בגמ' אי תמה זכות אבות. ולכן ביקש הצילני נא בחסדך לא מצד זכותיו. וז"ש ואתה אמרת היטב איטיב פי' שיהי' ההטבה מצדו ית' כנ"ל:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרמ"ד]

בפסוק וירץ לקראתו כו' וישקהו. דרשו חז"ל ביקש לנשכו כו' שמעתי מפי מו"ז ז"ל שהנשיקה עצמו הוא הנשיכה כדכתיב נעטרות נשיקות שונא כו' עכ"ל ז"ל. כי כמו שיעקב הכין עצמו לשלשה דברים דורון תפלה מלחמה. כמו כן זה לעומת זה כאשר ראה עשו שאין יכול לו במלחמה בא להזיק לו ע"י התקרבות. ונעשה צוארו כעמוד של שיש שלא יוכל להתדבק בו שום מגע נכרי. וענין התפלה שלא שייך אצל עשו. מ"מ מצינו שהמשיך השר שלו להלחם עם יעקב אע"ה שיש לעשו כח גדול עד שורש שלו שהוא מכון נגד סטרא דקדושה של יעקב אע"ה. כאשר חכמים הגידו